

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10302/2017-ERU

Praha 28. února 2018

Č. j. 010302-12/2017-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon ve znění pozdějších předpisů“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-10302/2017-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 1. prosince 2017 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), s obviněným z přestupku, společností **MOTA-ENGIL CENTRAL EUROPE Česká republika, a. s.**, se sídlem Na hřebenech II 1718/10 Nusle, 140 00 Praha 4, IČO: 251 38 189, zastoupeným [REDAKCE], advokátem, se sídlem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost **MOTA-ENGIL CENTRAL EUROPE Česká republika, a. s.**, se sídlem Na hřebenech II 1718/10 Nusle, 140 00 Praha 4, IČO: 251 38 189, zastoupeným [REDAKCE], advokátem, se sídlem [REDAKCE] (dále též „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 46 odst. 12 energetického zákona dne 12. ledna 2016 při provádění zemních prací souvisejících se stavbou obvodu I/11 prováděných prostřednictvím zemního mechanismu (kolové rypadlo Caterpillar 316) v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy v obci Bystřice v blízkosti pekařství Bajusz poškodil podzemní kabelové vedení nízkého napětí AYKY 3x 120/70 a elektrickou skříňku VRIS 2, čímž porušil zákaz poškození energetických zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 15 000 Kč** (slovy: patnáct tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05018.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám,

a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05018.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona bylo dne 20. září 2017 doručeno k projednání oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje, obvodního oddělení Třinec (dále jen „Policie ČR“) sp. zn. [REDAKCE] společně se spisovým materiálem k projednání oznámení o přestupku, jehož se měl dopustit pan [REDAKCE], narozený dne [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE].

Po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení s panem [REDAKCE], neboť tento podezřelý se jednání, v jehož důsledku došlo k poškození podzemního kabelového vedení nízkého napětí AYKY 3x 120/70 a elektrické skříňky VRIS 2, dopustil v postavení zaměstnance účastníka řízení. Po prostudování podkladů obsažených ve spisu v souladu s ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve spojení s ust. § 46 správního řádu zahájil správní orgán dne 1. prosince 2017 doručením oznámení správní řízení s účastníkem řízení.

II. Průběh správního řízení

Na základě podkladů obsažených ve správním spisu správní orgán v rámci zjištění možných poškozených dotázal se společnosti ČEZ Distribuce, a. s., se sídlem Teplická 874/8, 405 02 Děčín 4, IČO: 272 32 425 (dále jen „společnost ČEZ Distribuce, a. s.“), která se dne 9. února 2016 připojila v rámci trestního řízení jako poškozený. Společnost ČEZ Distribuce, a. s., dne 29. listopadu 2017 správnímu orgánu uvedla, že škoda ve výši [REDAKCE] Kč způsobená jí dne 12. ledna 2016 v obci Bystřice nebyla dosud uhrazena. Správní orgán proto v souladu s ust. § 46 správního řádu a § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky zahájil dne 1. prosince 2017 doručením oznámení účastníku řízení správní řízení. V oznámení o zahájení řízení došlo k administrativní chybě, kterou byl přestupek označen přestupkem podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, z určení skutkové podstaty přestupku a popisu jednání, které je účastníku řízení vytýkáno, je zřejmé, že se jedná o podezření z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona. O zahájení správního řízení správní orgán též v souladu s ust. § 70 zákona o odpovědnosti za přestupky vyrozuměl poškozeného a vyzval ho k uplatnění nároku na náhradu škody. Zároveň s oznámením o zahájení řízení byl účastník řízení vyrozuměn o možnosti nahlížet do spisu a vyjádřit se k podkladům. Účastník řízení se dostavil dne 23. ledna 2018 k nahlédnutí do spisu a požádal o poskytnutí lhůty pro vyjádření se k podkladům do dne 15. února 2018. Svoje vyjádření k věci doručil účastník řízení v elektronické podobě dne 14. února 2018 a v listinné podobě dne 15. února 2018.

Účastník ve svém vyjádření uvádí, že k jednání zaměstnanců účastníka řízení, kterým byla způsobena škoda na zařízení elektrizační soustavy, došlo v důsledku neplánované a vynucené výjimečné události, když v blízkosti vytyčeného koridoru, v němž měly být prováděny úpravy terénu, došlo k sesuvu půdy, který ohrožoval stavební dílo. Účastník řízení odkazuje na výpovědi svědků obsažené ve spisu. Uvedené jednání naplňuje podle názoru účastníka řízení znaky jednání v krajní nouzi, když zaměstnanec dle přesvědčení účastníka řízení bránil hrozící škodě. Účastník řízení poukazuje na to, že bylo zastaveno trestní stíhání strojníka bagru, obviněného z trestného činu poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti podle § 277 odst. 1 trestního zákoníku. Pokud by správní orgán neshledal, že jednáním účastníka řízení byly naplněny znaky jednání v krajní nouzi, poukazuje účastník řízení na polehčující okolnosti, tedy na skutečnost, že svým jednáním se snažil zabránit hrozícímu nebezpečí nebo škodě, že napomáhal k odstranění škodlivého následku a dobrovolně nahradil způsobenou škodu, neboť se sám spojil s poškozeným, tedy společností ČEZ Distribuce, a. s., které po vyčíslení uhradil celou škodu, což účastník řízení též doložil prohlášením této společnosti o úhradě částky [REDAKCE] Kč.

III. Zjištění a popis skutkového stavu

Ze spisového materiálu Policie ČR bylo zjištěno, že dne 12. ledna 2016 došlo při zemních pracích souvisejících s výstavbou obchvatu mezinárodní silnice č. I/11 prováděných pomocí zemního mechanismu (kolové rypadlo Caterpillar 316) k poškození podzemního kabelu vedení nízkého napětí typu AYKY 2x 120/70 mm a elektrické skříňky typu VRIS 2. Policie ČR provedla ohledání místa činu, pořídila fotodokumentaci a vyslechla všechny osoby, které mohly přispět k objasnění věci.

Poškození zařízení elektrizační soustavy ohlásil dne 15. ledna 2016 pan [REDAKCE], zaměstnanec společnosti ČEZ Distribuční služby, s.r.o. Pan [REDAKCE] uvedl, že z důvodu poškození zařízení elektrizační soustavy byla přerušena dodávka elektrické energie pro 21 objektů.

Dne 12. ledna 2016 podal vysvětlení [REDAKCE] (dále jen „pan [REDAKCE]“), který uvedl, že dne 11. ledna 2016 mu měl hlavní mistr stavby [REDAKCE] nařídít provádění výkopových prací, přesněji odkopávání základových betonových pilotů v blízkosti pekařství Bajusz v katastru obce Bystřice. Při provádění nařízených prací došlo dne 12. ledna 2016 k neočekávanému sesuvu zeminy směrem k betonovým pilotům. Pana [REDAKCE] oslovili spolupracovníci – [REDAKCE] a [REDAKCE] se žádostí, aby úpravou zeminy nad betonovými piloty zabránil dalšímu sesuvu zeminy, v čemž jim pan [REDAKCE] vyhověl, avšak v hloubce asi 20 cm zavadil o elektrický kabel, který poškodil. Podle pana [REDAKCE] nebyl kabel přerušen, došlo pouze k jeho povytažení, v důsledku čehož byl ale vytržen z elektrické skříňky upevněné na přilehlém podpěrném bodu elektrického vedení. Poškozený kabel se nacházel v malé hloubce a nebyl opatřen ochrannou fólií. Pan [REDAKCE] o tomto elektrickém vedení nevěděl, protože se v místě zemní práce provádět neměly.

Pan [REDAKCE] dne 1. února 2016 Policii ČR do úředního záznamu o podání vysvětlení uvedl, že při provádění prací na stavbě silničního obchvatu spolupracoval s panem [REDAKCE] tak, že pan [REDAKCE] prováděl zemním mechanismem práce v označených místech, a kde nebylo možné provést výkop pomocí stroje, pan [REDAKCE] se spolupracovníkem [REDAKCE] prováděli výkop ručně. Dne 12. ledna 2016 si během prací pan [REDAKCE] povšiml, že dochází k sesuvu půdy do již provedeného výkopu kolem betonových

pilotů. Požádal proto pana [REDAKCE] o pomoc, aby nedošlo k případnému sesuvu velkého množství zeminy. O elektrickém vedení pan [REDAKCE] nevěděl, proto ani nemohl pana [REDAKCE] upozornit. K sesuvu zeminy došlo dle názoru pana [REDAKCE] z důvodu přetížení stávající rychlostní komunikace č. I/11, zejména provozem kamionů a s tím spojenými otřesy, neboť připravovaný obchvat se nachází v bezprostřední blízkosti uvedené rychlostní komunikace.

Vysvětlení podané dne 1. února 2016 panem [REDAKCE] korespondovalo s výpovědí pana [REDAKCE].

Dne 29. ledna 2016 pan [REDAKCE], stavbyvedoucí účastníka řízení, Policii ČR uvedl, že dne 12. ledna 2016 nebyl na stavbě přítomen. Panu [REDAKCE] on sám pokyn k provádění prací předmětného dne nedával, práce zadávali zřejmě pracovníci, kteří pracovali na daném objektu. Před odjezdem na pracovní cestu pan [REDAKCE] zadal provádění prací, včetně výkopových prací okolo pilotů. Aby strojník upravoval svah, pan [REDAKCE] nenařídil. Elektrické vedení nebylo nijak upraveno, protože v místě poškození se neměly zemní práce provádět. Pan [REDAKCE] dále uvedl, že jeho spolupracovníkem na stavbě byl pan [REDAKCE], avšak strojníka měl na starosti [REDAKCE]. Záznam do stavebního deníku stavbyvedoucí [REDAKCE] neučinil, protože nevěděl, že to tam musí být zapsáno.

Pan [REDAKCE] do úředního záznamu o podání vysvětlení dne 15. března 2016 uvedl, že úsek, v němž došlo k poškození zařízení elektrizační soustavy, měl na starosti pan [REDAKCE]. Pan [REDAKCE] byl dne 12. ledna 2016 na tento úsek přivolán z důvodu nepřítomnosti pana [REDAKCE]. Na místě zjistil, že při snaze odtěžit sesouvající se svah pomocí kolového rypadla došlo k povytažení kabelu vedení nízkého napětí a jeho vytržení ze skříňky. Pan [REDAKCE] si již nepamatoval, na čí pokyn pan [REDAKCE] jednal, domníval se však, že šlo o jeho vlastní rozhodnutí, případně rozhodnutí dělníků provádějících výkopové práce.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Obecný právní rámec

Správní orgán nejprve uvádí, že ke dni 1. července 2017 vstoupil v účinnost zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon č. 250/2016 Sb.“), který podle § 1 zákona č. 250/2016 Sb., upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle přechodných ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., konkrétně dle § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., se na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější. Podle § 112 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., se ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí

účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přešupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Podle § 112 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., se na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Správní orgán uvádí, že v rámci vedeného správního řízení, v němž vydal toto rozhodnutí, zohlednil nutnost aplikace zákona č. 250/2016 Sb. Na základě posouzení přechodných ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., dospěl správní orgán k tomu, že odpovědnost účastníka řízení za předmětný správní delikt je posuzována podle dosavadních zákonů, stejně tak i lhůta pro projednání přestupku.

Podle přechodných ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., konkrétně § 112 odst. 3, se na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty ode dne nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., tedy od 1. července 2017, použijí ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., o určení druhu a výměry správního trestu, **je-li to pro pachatele výhodnější, a to i s ohledem na splatnost pokuty, která činí 30 dnů.** S ohledem na právní úpravu zákona č. 250/2016 Sb., dospěl správní orgán k názoru, že aplikace § 37 zákona č. 250/2016 Sb., je pro účastníka řízení v daném případě výhodnější, a proto správní orgán aplikoval při určení druhu a výměry sankce (správního trestu) zákon č. 250/2016 Sb., přičemž postupoval v intencích § 37 písm. a), c) zákona č. 250/2016 Sb. ve spojení s ust. § 91a odst. 7 energetického zákona. Na základě uvedených zákonných ustanovení a za užití zásady lex specialis derogat legi generali, je za předmětný přešupek možno uložit toliko pokutu, a to do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků a dalším okolnostem, za kterých byl spáchán.

IV. II. Právní posouzení skutku

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že nesplní některou z povinností stanovených v § 46 odst. 12 nebo 13 nebo § 68 odst. 5 nebo umístí stavbu v ochranném pásmu v rozporu s ustanoveními § 68 odst. 4 nebo provede jinou činnost v ochranném pásmu v rozporu s ustanoveními § 68 odst. 4 nebo vysadí trvalé porosty v rozporu s ustanoveními § 68 odst. 6 nebo umístí stavu v bezpečnostním pásmu v rozporu s ustanoveními § 69 odst. 3.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval přestupkem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně dle ust. § 46 odst. 12 energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození energetického zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození energetického zařízení.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona s užitím odkazu na ust. § 46 odst. 12 energetického zákona poškození energetického zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození energetického

zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prostřednictvím zemního mechanismu (kolové rypadlo Caterpillar 316) prováděl dne 12. ledna 2016 v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy v obci Bystřice v blízkosti pekařství Bajusz zemní práce související se stavbou obchvatu I/11, při kterých poškodil podzemní kabelové vedení nízkého napětí AYKY 3x 120/70 a elektrickou skříňku VRIS 2. Tuto skutečnost účastník řízení ostatně ani nezpochybňuje.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl. Ze spisu i z vyjádření účastníka řízení vyplývá, že zaměstnanec účastníka řízení ve snaze zabránit sesuvu svahu do již provedeného výkopu, použil kolové rypadlo k odtěžení zeminy v místech, kde se provádění výkopových prací neplánovalo a kde tedy ani nebylo elektrické vedení vytyčeno.

Z ust. § 46 odst. 4 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, které u podzemního vedení do napětí 110 kV činí 1 m po obou stranách krajního kabelu.

Veškeré činnosti, v ochranném pásmu energetického zařízení i mimo ně, musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Subjekt, který chce vykonávat jakoukoli činnost, a to včetně činnosti dopravní, by si měl být i bez znalosti zákona vědom, že při své činnosti musí postupovat opatrně a obezřetně, aby při ní nedošlo k poškození některé z inženýrských sítí. V projednávaném případě nebylo vedení vytyčeno, protože se provádění zemních prací v místě poškození nepředpokládalo. Správní orgán poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. přestupku právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení elektrizační soustavy a zájem na bezporuchové dodávce elektrické energie konečným zákazníkům. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy a v jeho blízkosti je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození.

IV. III. Vypořádání námitek účastníka řízení

K námitkám účastníka řízení správní orgán uvádí, že plně chápe, že problém způsobený sesuvem svahu ohrožoval plynulý chod prací na stavbě silničního obchvatu a dodržení všech termínů a že zaměstnanec účastníka řízení se snažil problémům předejít způsobem, který se nabízel jako první. Aby situaci bylo možno označit stavem krajní nouze, musí být dodrženy dva principy, a to princip subsidiarity a princip proporcionality, a to oba současně. Dodržení principu subsidiarity, tj. že nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem bylo možno za daných okolností odvrátit jinak, se v řízení neprokázalo a účastník se k němu nijak nevyjádřil. Princip proporcionality znamená vztah mezi následkem, který přímo hrozil zájmu chráněnému zákonem, a následkem, který byl způsoben odvracením nebezpečí přímo hrozícímu zájmu chráněnému zákonem. Zájmem chráněným zákonem je nepochybně zájem společnosti na ochraně zařízení elektrizační soustavy a zájem na bezporuchové dodávce elektrické energie konečným zákazníkům. Smyslem krajní nouze je ochrana významnějšího

zájmu obětováním zájmu méně významného. Při kolizi rovnocenných zájmů je třeba zdržet se jednání odvracejícího nebezpečí [rozhodnutí NSS 5 As 10/2011]. Správní orgán konstatuje, že zájem na bezpečném a plynulém fungování elektrické sítě nemůže považovat za méně důležitý, než je zájem stavebníka na plynulém chodu prací. V důsledku poškození zařízení elektrizační soustavy došlo k přerušení dodávky elektřiny 21 konečným zákazníkům, kteří jistě měli též zájem na plynulém chodu svých činností. Z tohoto důvodu správní orgán konstatuje, že znaky krajní nouze nebyly naplněny a námitka účastníka řízení je neopodstatněná.

Správní orgán souhlasí s účastníkem řízení, že bylo zastaveno trestní stíhání strojníka bagru, obviněného z trestného činu poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti podle § 277 odst. 1 trestního zákoníku, avšak Policie ČR v souladu s ust. § 73 zákona o odpovědnosti za přestupky oznámila důvodné podezření ze spáchání přestupku podle energetického zákona, k jehož projednání je příslušný Energetický regulační úřad.

Účastníkem řízení namítané polehčující okolnosti správní orgán vzal v úvahu při stanovení výše pokuty v části V. tohoto rozhodnutí.

IV. IV. Formální a materiální stránka správního deliktu

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení svým jednáním porušil povinnost v ochranném pásmu i mimo ně provádět činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, stanovenou ust. § 46 odst. 12 energetického zákona a jeho jednáním byly naplněny formální znaky správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktivního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil podzemní kabelové vedení nízkého napětí AYKY 3x 120/70 a elektrickou skříňku VRIS 2. V důsledku poškození energetického zařízení došlo k přerušení dodávky elektřiny 21 konečnému zákazníkovi. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu elektrizační soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím uložení povinnosti činností v ochranném pásmu i mimo ně tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, podle ust. § 46 odst. 12 energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy bezesporu naplnilo rovněž znaky materiální stránky předmětného přestupku.

IV. V. Odpovědnost za správní delikt

Charakteristickým znakem tzv. přestupku právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se tedy o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem (ust. § 46 odst. 12 energetického zákona).

Dle ust. § 91d odst. 1 energetického zákona právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Účastník řízení ve svém vyjádření uvedl, že práce, při nichž došlo k poškození zařízení elektrizační soustavy, byly vynuceny výjimečnou událostí, když v blízkosti vytyčeného koridoru, v němž měly být prováděny úpravy terénu, došlo k sesuvu půdy, který ohrožoval stavební dílo. Pro vyloučení pochybností správní orgán účastníka řízení upozorňuje, že s ohledem na dikci ust. § 91d odst. 1 energetického zákona odpovědnost účastníka řízení vzniká v posuzovaném případě již samotným porušením právní povinnosti, bez ohledu na to, zda účastník řízení toto porušení zavinil či nikoliv.

Správní orgán dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynechal veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil, když při ne zcela přesně stanovených kompetencích na stavbě dělníci v případě nečekané události jednali podle svého vlastního uvážení.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

V. Uložení správního trestu

Na základě uvedených zákonných ustanovení a za užití zásady lex specialis derogat legi generali, je za předmětný přestupek dle ust. § 91a odst. 1 písm. p) energetického zákona možno uložit toliko pokutu, a to dle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona ve znění pozdějších předpisů do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků a dalším okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že účastník řízení nežádal o vytyčení zařízení elektrizační soustavy v místě, kde k porušení tohoto zařízení došlo, neboť se o provádění zemních prací v tomto místě neuvažovalo. Protože však k poškození zařízení elektrizační soustavy došlo, účastník řízení nepostupoval s náležitou opatrností, aby porušení své povinnosti zabránil, neboť v ochranném pásmu podzemního vedení elektrizační soustavy

a v jeho blízkosti je vždy nutno veškeré činnosti provádět tak, aby nedošlo k poškození tohoto zařízení.

Správní orgán při posuzování závažnosti přestupku vzal v úvahu, že poškozeným zařízením elektrizační soustavy bylo vedení nízkého napětí, což hodnotí jako okolnost závažnost přestupku snižující.

V důsledku poškození zařízení elektrizační soustavy došlo k přerušení dodávky 21 konečným zákazníkům. S nárokem na náhradu škody se přihlásila společnost ČEZ Distribuce, a. s., avšak v průběhu řízení účastník řízení prokázal, že škodu uhradil bezzbytku, což představuje okolnost polehčující. Správní orgán vzal rovněž v úvahu okolnost, že účastník řízení napomáhal k odstranění škodlivého následku způsobeného na zařízení elektrizační soustavy.

Polehčující shledal správní orgán i skutečnost, že poškození zařízení elektrizační soustavy bylo způsobeno, když se účastník řízení snažil předejít škodám na majetku.

Při stanovení výše pokuty je nutno dle ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ochranného pásma a porušil tak příslušné ustanovení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty také ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Účastník řízení v rámci správního řízení nedoložil své majetkové poměry, ač k tomu byl správním orgánem vyzván. Úřad při posouzení majetkových poměrů vycházel z veřejně přístupných údajů ve Sbírce listin v obchodním rejstříku, a to z výkazu zisku a ztráty k 31. 12. 2016, podle níž tržby z prodeje výrobků a služeb k 31. 12. 2016 dosáhly částky [REDAKCE]. Kč. Ve srovnání s částkou tržeb za prodej výrobků a služeb není možné vyšší uložené pokuty považovat za likvidační.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé spodní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán k vyšší udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje

za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení